

Botànica Econòmica

CODI: 0048

PROFESSOR/A RESPONSABLE: Recasens Guinjuan, Jordi

ALTRE PROFESSORAT:
Pedrol Solanes, Joan

DEPARTAMENT: Hortofructicultura Botànica i Jardineria
CRÈDITS: 3 T + 1,5 P **QUADRIMESTRE:** 1
ESTÀ OFERTADA COM A LLIURE ELECCIÓ ?: Sí
COREQUISITS

ÉS COREQUISIT DE

TITULACIONS EN QUÈ S'IMPARTEIX L'ASSIGNATURA

Enginyer Agrònom - OP

Enginyer de Forests - OP

OBJECTIUS

Presentar el món vegetal com font de recursos d'importància econòmica per a l'humanitat. Conèixer l'origen i els processos de domesticació i expansió de les principals espècies conreades. Endinsar-se en l'estudi dels vegetals segons llur aprofitament i utilitat (alimentari, condimentari, medicinal, industrial, tèxtil, fustaner, ornamental, etc) i la naturalesa dels seus productes. Valorar els recursos fitogenètics i avaluar els usos potencials de les plantes en el futur.

METODOLOGIA

PROGRAMA/TEMARI

TEORIA

1.- INTRODUCCIÓ

- 1.1.- Botànica econòmica: concepte i objectius. Tipus d'aprofitament dels vegetals. L'etnobotànica.
- 1.2.- Origen de l'agricultura. Principals centres d'origen i de domesticació de les plantes conreades.

2.- PLANTES CONDIMENTÀRIES

- 2.1.- Plantes condimentàries: herbes i espècies. Origen, història, aprofitament i interès econòmic. Els perfums. Principals espècies aromàtiques.

3.- PLANTES MEDICINALS I PSICOACTIVES

- 3.1.- Plantes medicinals: història, propietats, aprofitaments i aplicació.
- 3.2.- Plantes al·lucinògenes i tòxiques. Drogues psicoactives: història, propietats i aprofitament. Plantes tòxiques: propietats i utilització.

4.- PLANTES D'INTERÈS INDUSTRIAL

- 4.1.- Olis i ceres d'origen vegetal. Espècies productores d'oli: aprofitament i interès econòmic. Ceres d'origen vegetal: aprofitament i utilitat.
- 4.2.- Làtex, gomes i reïnes vegetals. Productes derivats. Principals espècies productores.
- 4.3.- Begudes estimulants i begudes alcohòliques. Origen, història i interès econòmic.
- 4.4.- Plantes tèxtils i tintòries. Història, utilitat i interès econòmic.
- 4.5.- Fusta, paper, suro i altres aprofitaments vegetals. Principals espècies productores. Altres aprofitaments.

5.- PLANTES ALIMENTÀRIES

- 5.1.- Els cereals: origen, expansió, aprofitament i interès econòmic.
- 5.2.- Els llegums: origen, expansió, aprofitament i interès econòmic.
- 5.3.- Fruits de regions temperades: origen, expansió, aprofitament i interès econòmic.

- 5.4.- Fruits de regions tropicals i càlides: origen, expansió, aprofitament i interès econòmic. Espècies exòtiques d'introducció recent.
5.5.- Tiges, fulles i rels per a l'alimentació. Bulbs, tubercles i rizomes per a l'alimentació. Rels i tiges productores de sucre.
5.6.- Cultius energètics i biocombustibles.

6.- ELS RECURSOS FITOGENÈTICS I LA HUMANITAT

- 6.1.- Importància de la conservació dels recursos fitogenètics. Els bancs de germoplasma. Els Jardins Botànics.
6.2.- Alimentació i Humanitat. Perspectives de futur.

PRÀCTIQUES:

Estudi i reconeixement de:

- 1.- Plantes condimentàries, plantes aromàtiques i medicinals.
  - 2.- Fruits de zones temperades, fruits de zones tropicals.
  - 3.- Òrgans vegetatius comestibles.
  - 4.- Cereals i lleguminoses comestibles.
- 5.- Visitar l'exposició anual de bolets de les terres de Lleida.
6.- Visitar una indústria que obtingui productes comercials a partir d'òrgans vegetals.

PARAULES CLAU

Plantes d'interès econòmic, aprofitaments, història, etnobotànica.

SISTEMA D'AVUACIÓ

Per aprovar l'assignatura caldrà haver aprovat l'examen de teoria i el de pràctiques. La nota final correspondrà a la nota de teoria. L'examen de teoria es supera amb un 5 i el de pràctiques amb un 6. L'examen de pràctiques consistirà en la identificació a nivell de família, gènere i espècie, de plantes (o els seus òrgans) d'ús alimentari, aromàtic, condimentari o d'altres de les que s'obté un interès econòmic i que hauran estat vistes a pràctiques. La realització d'un treball de curs es voluntària. La nota d'aquest treball suposarà com a màxim fins a 2 punts en la nota final.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- EVANS, L.T. - 1993 - Crop evolution, adaptation and yield - Cambridge university Press
HEYWOOD, V.H. - 1993 - Flowering plants of the world - Blatford publ.
KAUFMAN, P.B. - 1989 - Plants: their biology and importance - Harper & row
SIMPSON, B.B.; OGORZALY, M.C. - 1986 - Economic botany. Plants in our world - McGraw Hill
VAVILOV, N.I. - 1992 - Origin and geography of cultivated plants -
COWAN, C.W.; WATSON, P.J. - 1992 - The origins of agriculture - Smithsonian Institution Press
LANGER, R.H.; HILL, G.D. - 1987 - Plantas de interés agrícola - ACRIBIA
CANDOLLE, A.D. - 1984 - Origine des plantes cultives (1ª edició 1883) - Jeanne Laffitte
CORREA, J.E.; BERNAL, H.Y. - 1995 - Especies promisorias de los países del convenio Andrés Bello - SECAB
HERNÁNDEZ-BERMEJO - 1992 - Cultivos marginados, otra perspectiva de 1942 - FAO
SÁNCHEZ MONGE, E. - 1991 - Flora agrícola - Ministerio de Agricultura
SASSON, A. - 1993 - La alimentación del hombre del mañana - Unesco Reverté
SCHULTES, R.E. - 1995 - Ethnobotany. Evolution as a discipline - Chapman & Hall

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

EXÀMENS

Primera convocatòria

Data : 07/02/97

Hora : 16:00

Segona convocatòria

Data : 16/07/97

Hora : 16:00